

Referat despre etapele creatiei in opera lui Lucian Blaga-a treia parte

Unele trasaturi expresioniste se accentueaza: vocea poetului devine tot mai mult "un strigat de Cassandra" in pustiu. Dupa Ion Pop, acesta e "momentul dominat de ipostaza interogativa a eului, al excesului de problematizare si al suferintei provocate de pierderea contactului imediat cu universul" (op. cit.). Dialogul acesta patetic cu transcendentia nu e deloc lipsit de tensiunea contrariilor, iar misterul e insufletit de regresiunea in arhaic si fascinatia adancului.

Dispare complet erosul din ecuatia lirica, poate si pentru ca eul se retrage si mai mult in sine sau se resoarbe, ceva mai tarziu (in La curtile dorului), in ochiul lumii: "iezerul netulburat". Poetul accede insa in continuare la miracole si mai ales provoaca miracole, cautata neobosit probe metafizice ale existentei acestora. Se apropie, in felul lui sfios - provocator, de profunzimea insondabila a misterului existential.

Poetul simte instinctiv ca numai divinul, sacrul si miracolele lumii sunt mereu noi, fiindca sunt inepuizabile. Toate elementele acestei structuri autorevelate converg catre o simultaneitate a termenilor contrari, care se reunesc extatic in imanenta, dar nu se pot manifesta decat in transcendentia: o transcendentia insa care coboara, cum spune poetul, adept al unui panteism spiritualizat, de ampla respiratie. Miscarea e acum, in toate aceste volume de pana la Nebanuitele trepte (1943), de la vitalizarea misterului la spiritualizarea acestuia.

Sacralitatea dionisiaca face loc unei lumi hieratice, vrajite parca de un dincolo de lucruri, iar simbolistica somnului se intretese cu aceea a tacerii, a muteniei. G. Calinescu surprinde cu exactitate efectul spiritualizant al "tristetii metafizice", cand scrie ca: "Flora si fauna se fac mai ascetice, mai simbolice, aproape mistice", iar "natura in genere se melancolizeaza, fauna alearga ranita de nostalgii fara nume, orizontul are luminisuri spirituale", totul devenind "un apocalips bland rustic, cu naivitati de mozaic ravennant" (Istoria literaturii romane...). Totul e insa mult mai dramatic, decat insinueaza criticul.

Nicaieri promisiunea cerului si a concilierii cu transcendentul nu se implineste: "...pretutindeni e o tristete. E o negare. E un sfarsit. Refuzul lui a fi ia dimensiuni halucinante proiectat la scara cosmica: "Pe caile vremii se duc si vin / cu pas adanc ca de soarta /albe fecioare si negre fecioare: / indemnuri ceresti / sa fim inca o data, / sa fim inca de o mie de ori, / sa fim, sa fim! / Dar eu umblu langa ape cantatoare / si cu fata-ngropata in palme" ma apar, / eu nu! Amin". Cel putin doua "solutii" se intrevad pentru a depasi aceasta situatie limita a negatiei ontologice.